

**KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ
GENEL SEKRETERLİĞİ**

Sayı : 35649853-TİM.KİB.GSK.UYG.2024/221-1423

Giresun, 29/04/2024

Konu : Mevsimlik Tarım İşçilerinin Çalışma ve Yaşam Koşullarına İlişkin Genelge

E-POSTA

**KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ ÜYELERİNE SİRKÜLER
2024/268**

Sayın üyemiz,

Türkiye İhracatçılar Meclisinden alınan 29/04/2024 tarihli e-posta mesajında;

27 Nisan 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **Mevsimlik Tarım İşçileriyle ilgili 2024/5 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi** ile tarım işçisi olarak çalışmak için buldukları illerden başka illere gidenlerin ve ailelerinin bu süreçte yaşadığı sorunların giderilmesine yönelik yapılacak çalışmaların usul ve esaslarının belirlendiği ifade edilmekte olup, sözkonusu genelge aşağıya çıkarılmıştır.

Bilgilerinize sunarız.

e-imzalıdır
Şahin KURUL
Genel Sekreter a.
Şube Müdürü

“Buna göre, Valiliklerce mevsimlik tarım işçilerinin yoğun olarak çalıştığı yerlerde, eğitim ve sosyal faaliyetleri ile işçilerin temel ihtiyaçlarını giderebilecekleri, ortak kullanım alanları olan, iklim şartlarına uyumlu, emniyetli, ekonomik, estetik ve fonksiyonel, prefabrik, betonarme ya da çelik iskeletli, yeterli büyüklükte geçici ortak kullanım merkezi ile elektrik, su ve kanalizasyon alt ve üstyapısı bulunan "**geçici yerleşim alanları**" oluşturulacak.

Geçici yerleşim alanları sel ve su baskını gibi doğa olaylarından olumsuz etkilenmeyecek, yol ve altyapı hizmetlerinin sunumunun kolaylıkla sağlanabileceği, sağlık şartlarına uygun, tehlikeli ve girilmesi yasak yerlere yeterli mesafede, işçilerin asgari ihtiyaçlarını karşılayacak niteliklere haiz ve işçi sayısına uygun büyüklükteki kamuya ait taşınmazlar veya Hazine taşınmazları arasından seçilecek. Bu kapsamda talep edilen Hazine taşınmazları, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca, kamuya ait diğer taşınmazlar ise valilik ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları dahil olmak üzere ilgili kamu kurumu ile yapılacak protokol kapsamında ilgili mevzuata göre tahsis edilecek.

Şahin KURUL tarafından 5070
sayılı kanun gereğince güvenli
elektronik imza ile
imzalanmıştır.

Karadeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Atatürk Bulvarı No:19/E PK.51 28200 GİRESUN
Telefon: 0.454.2162426 (PBX)
Faks: 0.454.2164842-2168890
e-posta: kib@kib.org.tr Kep: kib@hs01.kep.tr
Web : www.kib.org.tr

Ayrıntılı bilgi için: Şahin KURUL – Şube Müdürü

KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ

Sayı : 35649853-TİM.KİB.GSK.UYG.2024/221-1423

Giresun, 29/04/2024

Konu : Mevsimlik Tarım İşçilerinin Çalışma ve Yaşam Koşullarına İlişkin Genelge

Valiliklerce hazırlanan eylem planlarında belirlenen alanlara ilişkin öncelikle tahsis veya protokol belgesi, **Mevsimlik Tarım İşçileri Bilgi Sistemi'ne (e-METİP)** aktarılacak.

Bu Genelge kapsamındaki faaliyetlerin gerçekleştirilmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarına ait araçların, Mevsimlik Tarım İşçileri Projesi (METİP) iş ve işlemlerinde kullanılması sağlanacak. METİP kapsamında gönderilen ödenekten hiçbir şekilde taşınmaz, iş makinesi ve taşıt satın alınmayacak.

Kurum ve kuruluşların makine parkının yetersizliği durumunda geçici yerleşim alanı için altyapı oluşturulması ve bu kapsamda ihtiyaç duyulan hizmetlerin yerine getirilmesi için valiliklerce hizmet alımı yapılabilecek.

Geçici yerleşim alanlarına su ve elektrik hizmeti verilmesine ilişkin abonelik ve kullanım bedelleri valiliklerce belirlenecek işletme modeline göre, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları ile il özel idareleri bütçelerine onaylanan eylem planı kapsamında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca gönderilen ödeneklerden veya kullanıcı tarafından karşılanacak.

Mevsimlik tarım işçilerinin kalacağı geçici yerleşim alanlarının belirli aralıklarla her türlü haşerelere karşı ilaçlanması ile atıkların uzaklaştırılması, temiz içme ve kullanma suyu sağlanması hizmetleri, belediye sınırları içinde veya mücavir alanlarda ilgili belediyelerce, belediye sınırları dışında ise il özel idarelerince yapılacaktır.

Geçici yerleşim alanlarında bu belirtilenler ve ortak kullanım merkezine ait zaruri ihtiyaçları karşılamak amaçlı eklentiler dışında hiçbir geçici veya kalıcı yapıya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca gönderilen ödenekten, valiliklerce harcama yapılmayacaktır. Geçici yerleşim alanları ile mevcut yollar arasındaki bağlantının sağlanması dışında ulaşım altyapısı oluşturulmayacaktır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde ilgili kurum temsilcilerinin de katılımıyla izleme ekibi oluşturularak, eylem planına uygunluk tespiti ve faaliyetlerin takibi amacıyla saha ziyaretleri yapılacaktır. Valiliklerce izleme ekibine gerekli kolaylık ve destek sağlanacaktır.

KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ

Sayı : 35649853-TİM.KİB.GSK.UYG.2024/221-1423

Giresun, 29/04/2024

Konu : Mevsimlik Tarım İşçilerinin Çalışma ve Yaşam Koşullarına İlişkin Genelge

Sağlık hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması için mobil sağlık ekipleri oluşturulacak

İl sağlık müdürlüklerince mevsimlik tarım işçilerinin ve ailelerinin aşılama, kadın, gebe, bebek, çocuk ve gençlik sağlığı izlemleri, bulaşıcı hastalık, kanser, verem taramaları ile kronik hastalık tarama ve izlemlerine yönlendirmeye ilişkin faaliyetleri periyodik olarak yürütülecek ve bunlara yönelik danışmanlık ve bilgilendirme çalışmaları yapılacaktır. Bu hizmetlerin ve hizmetlere erişimin kolaylaştırılması amacıyla mobil sağlık ekipleri oluşturulacaktır.

İl sağlık müdürlüklerince mevsimlik tarım işçiliğinin yoğun olduğu bölgelerde yeterli sayıda sağlık personelinin istihdamı sağlanacak ve hizmet ihtiyacına göre personelin çalışma saatleri düzenlenecektir. Çalışan sağlığının korunması ve geliştirilmesi kapsamında il sağlık müdürlüklerince gerekli bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.

Geçici yerleşim alanlarındaki merkez, çocuklar için etkin bir eğitim merkezi olarak kullanılacak

İl milli eğitim müdürlüklerince, geçici yerleşim alanlarında eğitim ve sosyal faaliyetler için oluşturulan merkezin, öncelikle çocuklar için etkin bir eğitim merkezi olarak kullanılması sağlanacaktır.

Mevsimlik tarım işçilerinin zorunlu eğitim çağındaki çocuklarının eğitimlerini devamı konusunda Milli Eğitim Bakanlığının ilgili yönerge/genelge hükümleri uygulanacaktır. Bu konuda şartlı nakit transferi gibi özendirici tedbirler etkin şekilde alınacaktır. Çocukların okul kıyafetleri ve malzemeleri valiliklerce sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları aracılığıyla temin edilecektir.

İl milli eğitim müdürlüklerince, mevsimlik tarım işçilerinin çocuklarının daimi ikametgahlarındaki okullarına döndüklerinde öğrenme kayıplarına yönelik telafi/yetiştirme eğitimleri yapılacaktır.

İşçiler, daimi ikamet ettikleri illere döndüklerinde eğitim ihtiyaçları karşılanacak

İşçiler, daimi ikamet ettikleri illere geri döndüklerinde çalışma ve iş kurumu il müdürlükleri, halk eğitimi merkezleri ve mesleki eğitim merkezlerince, yaygın eğitim ihtiyacı

KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ

Sayı : 35649853-TİM.KİB.GSK.UYG.2024/221-1423

Giresun, 29/04/2024

Konu : Mevsimlik Tarım İşçilerinin Çalışma ve Yaşam Koşullarına İlişkin Genelge

olanlar tespit edilerek, eğitim ihtiyaçları karşılanacak. Yetişkinlere okuma-yazma veya meslek edindirme kursları, iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri ile sosyal-kültürel faaliyetler düzenlenecek.

Özel eğitim ihtiyacı bulunan çocuklar da rehberlik araştırma merkezi müdürlükleri tarafından eğitim imkanlarından faydalandırılacak.

Göç alan ve göç veren yerler arasında trafik denetimleri artırılabilecek

İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı tarafından mevsimlik tarım işçilerinin göç dönemlerinde yolculuklarının güvenli ve sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi amacıyla göç alan ve göç veren yerler arasında trafik denetimleri artırılabilecek. Araç ve yol güvenliğinin gerektirdiği kontroller hassasiyetle ve sıklıkla yapılacak, gerekli bütün tedbirler alınacak.

Mevsimlik tarım işçilerini taşıyan karayolu araçlarının 00.00-06.00 saatleri arasında şehirler arası yolculuk yapmamaları sağlanacak.

Valiliklerce geçici yerleşim alanlarının korunmasına ve asayişin sağlanmasına yönelik gerekli tedbirler alınacak, kolluk kuvvetlerince gece ve gündüz düzenli aralıklarla güvenlik amaçlı devriye faaliyetleri yürütülecek. Çalışma ve iş kurumu il müdürlüklerince, işverenlerin mevsimlik tarım işçilerini özel istihdam büroları veya Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğüne kayıtlı tarım aracıları aracılığı ile istihdam etmelerine yönelik tanıtıcı ve teşvik edici faaliyetler gerçekleştirilecek.

Çalışma ve iş kurumu il müdürlükleri ve sosyal güvenlik il müdürlüklerince, işçilerin çalışma ve sosyal güvenlikleri açısından mevcut durumlarının iyileştirilmesi ve sosyal güvenliklerinin sağlanması için gerekli bilgilendirme faaliyetleri ile iş ve işlemlerinde gerekli kolaylık sağlanacak.

Aile ve sosyal hizmetler il müdürlüklerince sosyal hizmetler kapsamında mevsimlik tarım işçileri ve ailelerinin bilgilendirilmesi sağlanarak bu kişiler kadın, çocuk, engelli ve yaşlılar için sunulan hizmetlerden yararlandırılacak.

KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ

Sayı : 35649853-TİM.KİB.GSK.UYG.2024/221-1423

Giresun, 29/04/2024

Konu : Mevsimlik Tarım İşçilerinin Çalışma ve Yaşam Koşullarına İlişkin Genelge

Okul çağına gelmemiş çocuklar için personel görevlendirilebilecek

Okul çağına gelmemiş çocuklar için aile ve sosyal hizmetler il müdürlükleri ve il milli eğitim müdürlükleri tarafından geçici yerleşim alanlarında eğitim ve bakım hizmetleri için personel görevlendirilebilecek.

Çalışma ve iş kurumu il müdürlükleri koordinasyonunda, sosyal güvenlik il müdürlükleri ile aile ve sosyal hizmetler il müdürlüklerinin katılımlarıyla oluşturulan çocuk işçiliği ile mücadele birimleri ve il milli eğitim müdürlükleri başta olmak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının katılımıyla çocuk işçiliği riskini ortadan kaldırmak amacıyla mevsimlik tarım işçilerine, tarım aracılarına, tarla veya bahçe sahiplerine, işleticilerine ve işverenlere yönelik faaliyetler yürütülecek.

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından sunulan gezici kütüphane, gezici müze gibi hizmetlerin geçici yerleşim alanlarında faaliyet göstermesi amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile koordineli çalışmalar yapılacaktır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından da mevsimlik tarım işçisi ailelerin çocuklarına yönelik sosyal ve sportif faaliyetlerin yapılması sağlanacaktır.

İl müftülüklerince mevsimlik tarım işçilerinin ve ailelerinin inanç ve ibadet ihtiyaçlarının karşılanması için de gerekli tüm tedbirler alınacaktır, çocuk işçiliğinin önlenmesine ve çocukların zorunlu eğitime devam etmelerinin sağlanmasına ilişkin olarak ailelerin bilgilendirilmesine yönelik çalışmalara destek verilecektir.

Mevsimlik tarım işçisi olarak daimi ikametgahı dışında bir başka ilde çalışmak amacıyla geçici olarak yer değiştirenlerin ve ailelerinin kimlik bildirimleri, bu kişilerin yaşadıkları geçici yerleşim alanlarında, kolluk kuvvetlerince alınacaktır ve bu bildirimler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile elektronik ortamda paylaşılacaktır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı da Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığına e-METİP'e kayıtlı işçilerin ve aile bireylerinin kimlik numaralarını bildirecektir.

Tarım alanlarının geniş bölgelere yayılması nedeniyle mevsimlik tarım işçilerinin kayıt altına alınması sürecinde kolluk kuvvetlerine kolaylık sağlamak amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığı taşra teşkilatı başta olmak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşları, muhtarlar

Karadeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Atatürk Bulvarı No:19/E PK.51 28200 GİRESUN
Telefon: 0.454.2162426 (PBX)
Faks: 0.454.2164842-2168890
e-posta: kib@kib.org.tr Kep: kib@hs01.kep.tr
Web : www.kib.org.tr

Ayrıntılı bilgi için: Şahin KURUL – Şube Müdürü

KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ

Sayı : 35649853-TİM.KİB.GSK.UYG.2024/221-1423

Giresun, 29/04/2024

Konu : Mevsimlik Tarım İşçilerinin Çalışma ve Yaşam Koşullarına İlişkin Genelge

ile ziraat odaları birlikleri ve mevsimlik tarım işçisi çalıştıran tarla veya bahçe sahipleri, işleticileri ve işverenler tespit ettikleri veya çalıştırdıkları mevsimlik tarım işçilerini kolluk kuvvetlerine bildirecek.

Genelge kapsamında yürütülecek faaliyetler için ihtiyaç duyulan mali kaynak, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına, "Bakanlıklar ve Diğer Merkezi İdare Kuruluşlarının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları Aracılığıyla Yapacakları İşlerin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar" çerçevesinde, il özel idarelerine ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca verilecek.

Yürütülecek faaliyetler için ihtiyaç duyulan ilave mali kaynak yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları, il özel idareleri, belediyeler, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları bütçelerinden de karşılanabilecek.

METİP iş ve işlemlerinin yürütülmesi amacıyla bir yönetici, illerde valiler tarafından il koordinatörü, ilçelerde kaymakamlar tarafından ilçe koordinatörü olarak görevlendirilecek.

Valilikçe hazırlanan eylem planı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca ilan edilecek tarih aralığında il koordinatörü tarafından her yıl e-METİP'e girilecek. Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına ödenek tahsisinde ve il özel idarelerine ödenek gönderilmesinde e-METİP'e girilecek olan eylem planı esas alınacaktır.

Eylem planında bu Genelgede belirtilen nitelikte geçici yerleşim alanları oluşturulmasına öncelik verilecek. Valilikler tarafından eylem planında yer alan hedeflere ilişkin gerçekleşme durumları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenecek aralıklarda e-METİP'e girilecek.

Mevsimlik tarım işçilerinin çalışma ve yaşam koşullarına ilişkin projelere destek verilecek

Valilikler, hazırladıkları eylem planında yer alan faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca gönderilen ödenekten, üniversiteler ve başvuru tarihi itibarıyla en az üç yıldır faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşlarının ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının mevsimlik tarım işçilerinin çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesine yönelik projelerine maddi destek sağlayabilecek.

KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ

Sayı : 35649853-TİM.KİB.GSK.UYG.2024/221-1423

Giresun, 29/04/2024

Konu : Mevsimlik Tarım İşçilerinin Çalışma ve Yaşam Koşullarına İlişkin Genelge

Destek talebinde bulunulan projeler, valilikçe değerlendirilecek. Uygun bulunan projelerin eylem planı faaliyetleriyle uyumlu olması şartı aranacak.

Valiler, gönderilen ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli şekilde kullanımını sağlayacak ve tahsis amacı dışında kullanılmaması için gerekli her türlü tedbiri alacak.

İş koşullarına ilişkin çalışmalar yapılacaktır

Mevsimlik tarım işçisi gönderen ve alan her il ve ilçede, mülki idare amirinin başkanlığında, o ildeki ve ilçedeki ilgili kurum ve kuruluşlar ile muhtarlar, işçi, tarım aracı ve işveren temsilcilerinin katılımı ile "İl/İlçe Mevsimlik Tarım İşçileri İzleme Kurulu" oluşturulacaktır. Kurul tarafından her dönem başında mevsimlik tarım işçilerinin iş koşullarına ilişkin çalışmalar yapılacaktır.

İşveren/aracı ve işçi arasındaki uyuşmazlıkların öncelikle il ve ilçelerde kurulacak izleme kurullarında çözümlenmesi temin edilecektir.

İl/İlçe Mevsimlik Tarım İşçileri İzleme Kurullarınca, mevsimlik çalışma döneminin başında ve sonunda, o il ve ilçede yürütülen faaliyetler, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri Mevsimlik Tarım İşçiliği İzleme ve Değerlendirme Kurulunda görüşülmek üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına gönderilecektir.

Valilikler tarafından, ilgili mevzuat uyarınca, İl/İlçe Mevsimlik Tarım İşçileri İzleme Kurulunda o ilde bulunan üniversitelerde çalışan öğretim üyeleri/öğretim görevlileri görevlendirilebilecektir.

İl/İlçe Mevsimlik Tarım İşçileri İzleme Kurulunun sekretarya hizmetleri illerde il koordinatörü, ilçelerde ilçe koordinatörü tarafından yürütülecektir.

Geçici yerleşim alanlarının sürekli ikamet yerine dönüşmemesi ve tarımsal üretim sürecine bağlı olarak geçici yerleşim alanı olarak kullanılması mülki idare amirliğince temin edilecektir.

**KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ
GENEL SEKRETERLİĞİ**

Sayı : 35649853-TİM.KİB.GSK.UYG.2024/221-1423

Giresun, 29/04/2024

Konu : Mevsimlik Tarım İşçilerinin Çalışma ve Yaşam Koşullarına İlişkin Genelge

Genelgede Mevsimlik Tarım İşçiliği İzleme ve Değerlendirme Kuruluna ilişkin bilgiler de yer aldı

Buna göre, Kurul, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı veya görevlendireceği bakan yardımcısı başkanlığında, Aile ve Sosyal Hizmetler, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği, Gençlik ve Spor, Hazine ve Maliye, İçişleri, Kültür ve Turizm, Milli Eğitim, Sağlık, Tarım ve Orman ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlıklarının ilgili bakan yardımcıları ile Strateji ve Bütçe Başkan Yardımcısından oluşacak.

Gerek görülmesi halinde mevsimlik tarım işçilerinin daimi ikamet illerinin ve yoğun olarak çalıştıkları illerin valileri ile ilgili taraflar ve akademisyenler Kurul'a davet edilecek. Kurul, yılda en az bir kez olmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının çağrısı üzerine hazırlanan gündeme göre toplanacak.

Kurulun görevleri arasında mevsimlik tarım işçiliğiyle ilgili ulusal politikanın belirlenmesi, mevsimlik tarım işçileriyle ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması, Valiliklerce bu Genelge kapsamında yürütülen faaliyetlerin izlenmesi ve sorunlara çözüm üretilmesi yer alıyor.

Kurulun sekretarya hizmetleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından sağlanacak.

Söz konusu Genelgeye <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/04/20240427-15.pdf> adresinden erişim sağlanmaktadır.